

SOSIALURIN

Bláðstjóri:
Vilfríð SørensenÚtgevari:
Føroya JavnaðarflokkurPrenti:
Prentsmiðjan á Høegsbrætt

Sjúkrahúsbyggingin

OKKARA sjúkrahúsviðurskipti vóru vorðin ótíðarhóskandi. Tvøroyri fekk eitt tíðarhóskandi sjúkrahús, og í Klakksvík verða sjúkrahúsviðurskiptini bót við nútíðansgerð og nýbygging. Hetta eru munandi ábrotur; men eftir var landsjúkrahúsið. Eitt tað fyrsta, ið javnaðarlandsstýrið varð at taka sær av, var bygging av nýggjum landsjúkrahúsi, ið var mett at kosta einar 16 milj. kr. Stóra takið var at útvega peningin; tí her skuldi landskassin gjalda helmingin av kostnaðinum. Tað eydnaðist eisini landsstýriminum beinanvegin at

fáa í lag eina figgjarskipan av hesum stórmáli, soleiðis at dan ski staturin rindar allan kostnaðin í fyrsta umfari. Tá byggingin er liðug skulu samráðingar fara fram av nýggjum við ríkisstýrið. Tá skal avgerast, hvussu partur landskass. verður at rinda aftur. Leingi hevur verið drálað við hesum týðningarmikla máli. Undanfarna landsstýri fekk einki av skafti, óivað eina mest av tí, at fólkaflokksmenn ikki tordu leggja saman við danir at fáa málið loyst, tá teir væntaðu sær húðfeingjuna frá tjóðveldinum.

Hertænasta føroyinga

»14. SEPT.« hevur m. a. hertænastu í danska ríkinum sum agn á vallinu síni; men skrivur sjálvandi móti betri vitandi. »Hensigten helliger midlet« — og soleiðis eisini við hesum máli, ið skal orkilma fólk í foyssingarvitisskap tjóðveldisflokksins. Eingin herskylda er lögð á føroyingar, heldur ikki í Danmark, uttan so føroyingar taka fastan bústað har. Teir koma tá undir skyldur í Danmark, sum teir vildu koma undir í einum og hvørjum landi. Vit hava áður víst á tað, og skulu einaferð enn endurprenta brot úr boðum frá danska innarríkisráðharranum Hans R. Knudsen um hetta

mál. Har verður sagt:

»Jeg kan således oplyse, at vi ikke blot giver udsættelse, for at herboende studerende færingar kan afslutte deres studium, men at vi yderligere tillader, at studiefold strækkes nogen tid ud over det egentlige studiums afslutning, for at den pågældende kan blive i stand til at supplere sin teoretiske viden med praktisk virksomhed. Først, hvis den pågældende efter en sådan yderligere uddannelse vælger at blive boende herhede, melder spørgsmålet om aftjening af værnepligt sig.«

Hugsjónir . . .

(Framhald frá 1. síðu)
Hetta hevur verið okkum greitt leingi!

Men í ólukkumáta vórðu vit mint aftur á tað nú í vár, tá ið læknarnir sýttu alt samarbeiði við føroysku sjúkrahassarnar, tí løn og samsýning eftir teirra tykki var ov lítil.

Nú gjørdist monnum mestsum ovboðið, bæði heima í Føroyum og hernidri. Munurin varð knappliga ov sjónskur! Menn hava higartil noyðst við at harmast grótliga støðuna í øllum tí føroyska lønarlagnum, men neyðugt er at taka til orðanna og tað harðliga, tí eingin, sum higartil hevur viljað ella torað at lagt ábyrgdina á rottu herðarnar.

Fyri at skilja orsøkkirnar til marghátligu lønarskipanir okkara er neyðugt at røða eitt sindur meira um fylkingarviðurskipti teirra ymsu føroysku stætta.

Sum er í løtuni, hava vit nakrar yrkisbólkar, sum lønarliga eru tryggjaðir við at standa sum limir í sterkum donskum

meginfylkingum, ið, sum áður sagt, ikki hava vunnið sovandi á mál, men í beiskum bardaga. Hetta eru menn sum verkfrøðingar studentaskúla-kennarar, læknar o. a., stutt sagt akademikararnir — taka vit so fólkaskúla-kennararnar afturat, hava vit teir allar, ein stóran pseudointellektuellan her-skara, vit kunnu nevna teir eitt nýtt prestaveldið, eftir besta borgarliga mynstri, bert figgjargliga tryggjaðir »úr neðra« meðan hitt forna var tað »úr erva«.

Hesir menn fáa at kalla allir lønarbata samstundis sum danskir starvsbroður, meðan allir aðrir stættir í Føroyum mega vinna sær lønarsomdir við einans føroyskari fylking aftanfyr seg — og í teimum er sum áður nevnt, bert lítið veiggi, hartil eru tær komnar sera stutt ávegis í hinum hugsjónarliga bardaga.

Íðan, spyrst tú helst alt fyrri eitt: Hvi kunnu ikki føroyskir arbeis- og fiskimenn sleppa sær upp í samsvarandi danskar fylkingar, t.v.s. »Dansk Sam-

FØROYA

BANKI

TÓRSHAVN tlf. 1350

Ynskja tygum hægri rentu, kunnu tygum í bankanum keypa lánsbræv við lögtings- ella ríkiskassaábyrgd við umleið 7 % rentu.

ÚTBANKAR:

I Eysturoy: Runavík, tlf. 7227
Fuglafirði, tlf. 64
Lorvík, tlf. 7
Skála, tlf. 7053
I Norstreym: Vestmanna, tlf. 53
Kollafirði, tlf. 6
Kvívik, tlf. 147

I Norðoyum Klakksvík, tlf. 5274
I Suðuroy: Tvøroyri, tlf. 32
Hvalba, tlf. 39
Vági, tlf. 130
I Vágum: Miðvági, tlf. 7
Sandavági, tlf. 108
Sørvági, tlf. 88

Setið avlopspeningin í BANKAN

Har stendur hann tryggur, og har gevur hann rentu

INNLAN

við 3 mánaða uppsagn 4% pro anno
BANKABÓK 3½% pro anno
KEKK-KONTO 2% pro anno

SKATTALÓGIN

14. September kastar javnaðarmonnum fyrri, at teir hava ábyrgdina fyrri, at eingin nýggj skattalóg er komin istaðin fyrri, vit hava, og sum menn eru ónøgdir við.

Henda skuldseting er so skeiv og ósonn, sum meginparturin av tí, sum tjóðveldismenn royna at bryggja tíj skaða fyrri javnaðarflokkin.

Eingin hevur verið idnari at fáa eina nýggja skattalóg enn javnaðarmenn á tingi.

Men alt hevur staðið í botni uppá spurningin um formúgu uppgj. Utan eina tilfika uppgj er ein og hvør skattalóg ónýttlig.

Fyrri hesi formúguuppgj — formóguskatt ganga fleiri og fleiri burtur frá — hevur ikki verið møgult at fingið ein meirluta.

Eitt uppskot hevur landsstýrið liggandi á tingi.

Hetta uppskotið avskrivaði tjóðveldisflokkurin við summum um nýttligum og summum skilaleysum broytingum og uppskoytum.

Hetta uppskot eins og landsstýrisins gamla uppskot máttu umarbeiðast fyrri at gerast nýttlig.

Javnaðarflokkurin skeyt tí at seta millumtinganevnd at viðgera skattalógarmálið við teirri skyldu at leggja aftur fyrri ólav-søkusetuni, sum nú er inni.

Hetta verður gjørt.

At tað ikki kom fyrri fyrsta dagin, ið tingið kom saman nú um ólav-søkuna skyldast so sanniliga ikki javnaðarmonnum.

Tjóðveldisins umboð í millumtinganevndini veit, at javnaðarmenn í millumtinganevndini vóru lidnir við sína viðgerð og lögdu fram fullgiggað broyt ingaruppskot. Men umboðsmenninir fyrri fólkaflokkin og sambandsflokkinn ynsktu at leggja málið fyrri flokkar sínar, áðrenn teir góvu sína støðu.

Hetta kundi ikki verða sýtt teimum, tí tingið er jú saman.

Tað, sum nú stendur á, er at fáa eina meirlutastøðu fyrri formúguuppgj.

Hetta saman við tí at finna ein tætt at hava betri ansan — kontrol — við inntøkunum, sum nú ikki koma við til skatt-ingar, og so tað at fáa lagt skattastigini so, at tey ið evnini hava, skulu bera skattin, meðan lætt verður um hjá teimum, ið veikast eru og verst fyrri í samfelaginum, verður at standa fyrst fyrri at loysa í tí nýggju skattalógini.

Ein rettsvisari skatting er eitt mál javnaðarmanna.

Men til tess skal annað og betri uppskot enn tað, sum tjóðveldisflokkurin legði inn á ting sum í hovudsheitunum verandi ein avskrift av einum gomlum uppskoti.

Javnaðarflokkurin vann aftur framá

Val til landagin í Suðurslesvík var sunnudagin. Hetta var aftur ein smeytur fyrri danska minnilutan, sum misti annan av teimum báðum monnum teirir høvdu frammanundan.

Hjá afturmóti gekst betur hjá teimum stóru týsku flokkunum, kristiligu demokratarnir og javnaðarflokkarnir, sum báðir gingu framá við 3 %.

Fyrri teir smáu týsku flokkarnar var valið eitt vónbrot, teir

gingu aftur í stórum.

Týski javnaðarflokkurin, sum við forbundsdagsvalið gekk stórliga framá, hevur aftur nú vunnið meira framá.

Sum kunnugt tóku teir avgjorda meirilutan frá Adenauer flokkinum, sum nú má hava tann fría dem. flokkinn við í stjórnararbeiðnum. Frammanundan var flokkurin nóg sterkur at vera einsamallur um stjórnina.